

PRAMIEN

MESAČNÍK MICHALOVSKÉJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

APRÍL 2007

ČÍSLO 4

ROČNÍK 5

CENA 8 Sk

Človek

Človek ako mysliač tvor sa môže previniť pred Bohom a ľuďmi skutkom, slovom a myšlienkou. Bežne posudzujeme a odsudzujeme skutky a slová. Na myšlienky sa zabúda. Lebo naše myšlienky, ktoré sú dobré a zlé, sú neviditeľné a nepočuje ich nikto okrem nás samých. Okrem nás ich nik nesleduje. Naše myšlienky objímajú celý svet.

V zápase o svoj každodenný chlieb zabúdame na svoj duchovný chlieb a duchovné poklady. Stávame sa otrokmi chleba každodenného. Ale za všetkým stojí Boh, ktorý je pôvodcom všetkého a On dáva všetko na tomto svete. Ako sa to dá, aby sme sa nestali otrokmi pozemských vecí? Na to máme pekné príklady vo viere otca Abraháma, v utrpení spravodlivého Jóba, Isusa Christa, Syna Božieho, apoštolov a svätých, ako aj príklad apoštolskej a prvotnej Cirkvi. Otec Abrahám a všetci ostatní neboli otrokmi pozemských vecí, ale ich užívali a spravali sa k nim ako správcovia cudzích vecí, aj napriek tomu, že ich spravovali.

Boh dal človeku nielen telo, ale aj dušu. Duša je drahšia ako pokrm a odev. Tak to povedal Isus Christos v evanjeliu o kvetoch a vtákoch. "Preto vám hovorím: Nebuďte ustarostení o svoj život, čo budete jesť, ani o svoje telo, čím sa zaoberáte. Či život nie je viac ako jedlo a telo viac ako odev?"

posvätenie paschy, apríl 2007, Košice

Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, ani nežnú, ani do stodôl nezhromažďujú, a váš nebeský Otec ich živí. Nie ste vy oveľa viac ako ony? A čo sa tak staráte o svoj odev? Pozrite sa na poľné lalie, ako rastú: nepracujú, nepradú; a hovorím vám, že ani Šalamún v celej svojej sláve nebol oblečený tak ako jediná z nich. Keď teda Boh takto oblieka poľnú bylinu, ktorá dnes je tu a zajtra ju hodia do pece, o čo skôr vás, vy maloverní?! Nebuďte teda ustarostení a nehovorte: Čo budeme jesť? Alebo: Čo budeme piť? Alebo: Čo si oblečieme?! Veď po tomto všetkom sa zhánajú pohania. Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše" (Mt 6,25 - 33).

Boh ako starostlivý Otec nebeský sa stará o všetko a všetkých aj tu na zemi; o vtákov aj o poľné kvety - lalie, ktoré sú krajšie ako sám Šalamún vo všetkej svojej sláve. Boh sa stará aj o ľudí. Veď preto poslal na svet aj svojho Syna Spasiteľa Isusa Christa.

Ľudia vo svete hladujú a nemajú zamestnanie. Tomu však nie je na vine Boh, že to azda zle zariadil, alebo zle riadi. Boh dal človeku slobodnú vôľu. Na vine sú sami ľudia, otroci mamonu, ktorí radšej zničia úrodu, vysypú potraviny do mora, dajú peniaze na zbrojenie, než by mali predat' tovar lacnejšie, alebo ho darovať, a ktorí myslia len a len na seba. Boh, pretože nám dal slobodnú vôľu, nás bude súdiť a bude aj vyvádzať dôsledky z toho, ako sme sa spravali a ako sme si počínali. Všetky poklady budú skazené, aj keď sa zdajú byť pokladmi. Skazí ich hrdza, mole zožerú a zlodeji rozkradnú.

Za všetkými problémami a ťažkosťami stojí človek, ktorý je nespokojný s tým, čo má a ktorý chce stále viac a viac. Taký človek sa neštíti ničoho. Preto boli vo svete mučeníci a mučenie, preto vznikli mnohé prenasledovania. Mocní tohoto sveta doslova okrádali slabších a delili ich majetok cudzím, ktorí si to ani nezaslúžili. Podplácali ich, aby stáli na ich strane, aby ich ochraňovali a bránili. Vojny zničili mnoho ľudských životov, ako aj materiálne veci. To, čo nezozerala hrdza a mole, ukradli zlodeji. Nazrime do histórie a uvidíme, že je to pravda. Poučme sa z nej, poučme sa z cnosti múdrych ľudí, ako aj z chýb hlúpych.

prot. ThDr. Štefan Horkaj

Voskresenje Christovo vidivše, poklonimsja Svjatomu Hospodu Isusu, Jedinomu Bezhrišnomu

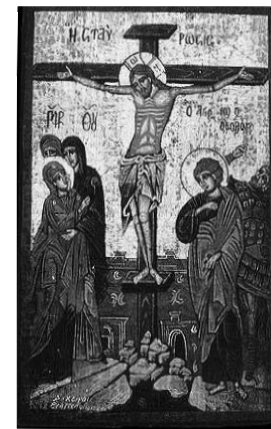
... pokloňme sa mu, tak ako sa mu počas celých vekov klaňali milióny Christových učeníkov. Zamysleli sme sa nad tým, čím sa my, kresťania, odlišujeme od ostatných ľudí? Práve tým, že sa klanáme Christovmu krížu a slávime Jeho Vzkriesenie.

Christov kríž a Jeho Vzkriesenie ukazujú podstatu nášho života, našej viery a našej nádeje. V nich je zmysel nášho narodenia, života a smrti. Lebo podľa slov sv. apoštola Pavla: „Ak Christos nevstal z mŕtvych, to márna je naša viera, naše kázanie, náš život“ (1Kor 15, 14-19).

Ukrižovaním Isusa Christa sa nám zjavuje a dáva neopísateľná Tajina Jeho božskej lásky. Boh sa nám zjavuje ako večná, pravdivá láska; láska, ktorá sa obetuje pre druhých, za ľudí, národy, celý svet. Väčšej lásky niet, a ani nemôže byť. Christos, Boží Syn, sa nám na kríži zjavuje ako Boh, ktorý nás nielen pozýva k láske, ale aj Sám nám ukazuje príklad tej najväčšej lásky, keď sa na kríži obetuje za nás, aby nás zachránil. Ale Christov kríž nám nehovorí iba o nevyhoviteľnej Božej láske; o tom, že nesením kríža sa stávame dôstojnými večného života, ale Christov kríž dáva zmysel našim ľudským krížom, strádaniam. Obraz ukrižovaného Christa a dvoch lotrov ukrižovaných na Golgote po Jeho boku, nám predstavuje obraz celého ľudského rodu. Kríž, utrpenie je údelom všetkých ľudí, len príčiny tohto strádania sú rôzne. Podľa Evanjelia Chris-

tovo, jedni trpia pre svoje hriechy, druhí za hriechy svojich predkov a ďalší trpia preto, aby cez nich bolo oslávené Božie meno.

Tak aj na Golgote, utrpením Nevinného,

Spravodlivého, Hospodina Isusa Christa, zjavila sa Božia láska. Utrpenie kajúceho lotra jemu samému poslúžilo k očisteniu od hriechov, ktoré vykonal a zmyl ich na kríži krvou a pokánim. Druhý lotor,

ktorý sa nekajal, tiež trpel na kríži, ale svojou nenávisťou k Bohu urobil svoje strádanie aj celý svoj život úplne nezmyselným.

A tak, to čo sa udialo na Golgote, odohráva sa každý deň počas histórie ľudstva. Spravodliví trpia, aby sa stali ešte lepšími; utrpením sa očisťujú ako zlato v ohni, aby sa raz zaskveli večnou svätosťou. Pre ľudí hriechnych, ale kajúcich sa, kríž, utrpenie je prameňom dobra, duchovného dospievania. Ale ľudia, ktorí nemajú vo svojom srdci vieru a pokánie, ani napriek strádaniu nenachádzajú cestu k Bohu, padajú ešte hlbšie do svojich hriechov,

duchovnej slepoty a nenávisťi voči Bohu a ľuďom. Od toho nech nás zachráni Milosrdný, Zmŕtvychvstalý Hospodin Isus Christos! A On nás aj zachráni, ak „my zotrváme vo viere“, ako hovorí apoštol Pavol, a uvedomíme si pravdu života, „že, cez mnohé súženie je nám treba vojsť do Kráľovstva Božieho“ (Sk 14,22).

Krížom, utrpením sa nielen učíme múdrosti, ako hovorili starí gréci, ale nimi sa ľudia i celé národy môžu odvraťiť od klamstva a priľnúť k Živému Bohu. Naše každodenné kríže, strádania, či už jednotlivcov alebo národov, dostávajú svoj skutočný zmysel iba vo svetle Christovej Golgoty, Jeho utrpenia a radostnom Tajomstve Jeho Vzkriesenia.

Preto sa klanáme Christovmu krížu a oslavujeme Jeho slávne vzkriesenie. Kríž, utrpenie, smrť, ktoré sa javia ľudskej logike ako nezmysel, práve Christovým Zmŕtvychvstaním nadobúdajú svoj skutočný, hlbší zmysel, lebo Jeho kríž a utrpenie sú víťazstvom nad smrťou, liekom, ktorý prinavracia nesmrteľnosť, prameňom zmŕtvychvstania a večného života. A tajomstvo Paschy Christovej, keď ho s vierou prijmeme, sa stane tým kvasom života, ktorý nás prekvasí v nového, duchovného, Božieho človeka.

Krestu Tvojemu poklaňajemsja, Vladyko, i Svjatoje Voskresenje Tvoje slavim!

diakon Dušan Tomko

Nedeľa žien Myronosic

Tretiu nedeľu po Pasche, Christovom Vzkriesení, nazvala Cirkev nedeľou Svätých žien Myronosic. Obsahom bohoslužieb tejto nedele je udalosť z Evanjelia o zvestovaní a zjavení sa zmŕtvychvstalého Christa svätým ženám myronosicam.

Sväté ženy Myronosice boli verné Christove nasledovníčky, počúvali Ho, pomáhali mu a neopustili Ho ani vtedy, keď zo strachu pred Židmi utiekli skoro všetci Jeho učeníci Ho nasledovali aj ku krížu, boli pri Jeho pohrebe a prvý deň po sobote Ho prišli pomazať vonnými olejmi - myrom. Za svoju lásku a oddanosť boli ženy odmenené tým, že ako prvé prijali zvesť o Christovom zmŕtvychvstaní.

V Markovom evanjeliu sa opisuje udalosť, keď prišli ženy Myronosice k hrobu a boli vyľakané. Anjel sa k nim prihovára, aby sa nebáli, a až potom im oznamuje blahú zvesť o zmŕtvychvstaní.

Anjel nazýva Christa ukrižovaným, lebo sa nehanbí kríža, ktorý už nie je symbolom potupy, ale víťazstva, spásy ľudského rodu a základom všetkých bláh - dobrodení. Vsta! Z čoho to vidno? Z toho, že Ho tu niet. A chcete sa presvedčiť? Tu je miesto, kde Ho položili. Aj preto odvalil kameň, aby ukázal toto miesto. Ale choďte a povedzte to Jeho učeníkom aj Petrovi. Petra oddeľuje od ostatných učeníkov nie z toho dôvodu, žeby bol niečo viac ako ostatní, ako sa to snažia vysvetľovať niektorí ľudia, ale z toho dôvodu, že Peter sa zriekol Christa. Ak by ženy povedali, že im bolo prikázané zvestovať túto radostnú zvesť iba učeníkom, Peter by povedal: „Ja som

sa Ho zriekol. A preto už nie som Jeho učeník. Isus ma odvrhol a pohrdol mnou.“ Preto anjel odkázal radostnú správu aj Petrovi, aby Petra nezarmútila myšlienka, že nie je dôstojný Christa, lebo sa Ho

zriekol.

Isus Christos odchádza do Galileje, odchádza z ruchu, paniky a veľkého strachu pred Židmi na pokojné miesto. Okrem svätých žien Myronosic, v bohoslužobných textoch tejto nedele oslavujeme aj Jozefa z Arimatie a Nikodéma, tajných učeníkov Spasiteľa.

Jozef z Arimatie bol, „blahobrazný“ ako spievame v tropáre Veľkého

Piatku „Blahoobrazný Iosif, s dreva snem prečistojte filo Tvoje...“ t.j. spravodlivý, ctihodný, človek vážený, bohabojný, cnostný. Bol členom židovskej Veľrady. Bola to funkcia, alebo lepšie povedané služba a občiansky úrad. Tí, ktorí ho zastávali, sa zaoberali sudcovstvom. Pre takúto funkciu je typické, že ten, kto ju zastáva je často vystavovaný nebezpečenstvu, že ju zneužije pre svoje vlastné obohatenie alebo výhody. Táto hodnosť - funkcia Jozefovi ani trochu naprekázala v tom, aby bol spravodlivý, cnostný a bohabojný. V dnešných časoch to môžeme vidieť veľmi zriedka, a preto by nám v tom mal byť príkladom. Meno Jozef znamená „dar“ a Arimatej znamená „vezmi to“. Jozefovo meno je nám príkladom, aby sme tak ako Jozef vzali - prijímali najväčší dar, a to Christa; aby sme vždy vynakladali úsilie na dosiahnutie cnosti, aby sme boli dôstojní prijívať Telo Isusovo prostredníctvom prijímania a položiť Ho do hrobu vytesanom do skaly, t.j. do duše pevne pamätajúcej a nezabúdajúcej na Boha.

Nech bude naša duša vytesaná zo skaly, t.j. nech bude tvrdá, pevná vo viere v Christa ako skala, pretože Christos je skalou a uholným kameňom našej spásy.

Zaviňme teda Christovo telo plátnom, t.j. prijímame ho do čistého tela, lebo telo je ako plátno duše. Božie telo je potrebné prijímať nielen do čistej duše, ale aj do čistého tela. Je potrebné ho zaviť, t.j. zakryť a nie odkrývať, lebo tajomstvo musí byť zahalené, skryté, a nie odhalené.

Sväté ženy Myronosice, ako aj spravodlivý Jozef z Arimatie, nech sú nám príkladom veľkej lásky k Spasiteľovi počas celého nášho života.

Naše utrpenie v perspektíve Christovho zmŕtvychvstania

„On niesol naše nemoci, bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený bol pre naše nepravosti, na ňom je trest pre naše dobro a jeho ranami sme uzdravení“ (Iz 53, 4-5); „Aby sme teraz poznali, že všetko je od neho (od Otca)“ (Jn 17, 7).

Ide o kombináciu textu z knihy proroka Izaiáša a textu z evanjelia podľa Jána.

Izaiáš – hebrejský Ješajáhú – pochádzal zo vznešeného rodu. Narodil sa v Jeruzaleme okolo roku 770 pred Kristom, bol ženatý a mal dvoch synov. Izaiáš bol jeden z najväčších prorokov Izraela. Mal veľa učeníkov, a preto možno hovoriť o „Izaiášovej škole“. Jeho profetické poslanstvo sa odovzdávalo z generácie na generáciu. Izaiáš zomrel mučeníckou smrťou za vlády kráľa Manasses (vládol v rokoch 687-642 pred Christom).

Evanjelista Ján bol najmladším z učeníkov Isusa a on jediný z apoštolov nezomrel mučenícky. Jeho evanjelium je však vierohodné a plne zapadá do kontextu predchádzajúcich troch evanjelií.

U Izaiáša teda čítame:

„On niesol naše nemoci, bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený bol pre naše nepravosti, na ňom je trest pre naše dobro a jeho ranami sme uzdravení“ (Iz 53, 4-5)

Je jasné, že prorok hovorí o Isusovi, o tom niet žiadnych pochybností. Christos niesol naše nemoci, bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený bol pre naše nepravosti. Lebo ako vtelené Slovo, ktoré bolo na počiatku u Boha a to Slovo bolo Boh, Isus je Ten, o ktorom Ján napísal „a hriechu v ňom nebolo“, preto Christos nemal za čo trpieť. Ničím sa nepreivil a ani nebol pôvodcom zla.

Z tohto dôvodu prorok Izaiáš, ktorému pravdu o Isusovi zjavil sám Boh, nám vysvetľuje, bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený bol pre naše nepravosti, na ňom

je trest pre naše dobro a jeho ranami sme uzdravení“.

Isus v zmysle slov evanjelistu Jána aj teraz vydáva pravdivé svedectvo svetu o svojom diele - Aby sme teraz poznali, že všetko je od neho (čiže od Otca)“. Nie inokedy, nie zajtra, pozajtra, o rok alebo neskôr, ale teraz, v tomto okamihu, v tejto chvíli.

Boh je pôvodcom všetkého okrem zla. Boh, ako večné Dobro, nie je tvorcom zla. Zlo je prejavom slobodnej vôle najprv v anjelskom svete a následne cez prvých ľudí, ich slobodné rozhodnutie, sa zlo dostalo do nášho sveta, preto svet leží v tme, ale Isus je Svetlo, ktoré svieti v tme a tma ho nepohltila.

Christos je naša spása, naša nádej, ktorý nás vyzýva nasledovať ho, keď hovorí: Ja som Cesta, Pravda i Život a na inom mieste čítame Kto chce ísť za mnou, nech sám seba zaprie, vezme svoj kríž a nasleduje ma.

Zapri sám seba a vezmi svoj kríž, áno, potlač v sebe svoj egocentrizmus, všetko to, čo je v tebe ľudské a vezmi svoj kríž.

Svoj kríž, nie cudzí, ale svoj kríž, pretože cesta v Christu alebo cesta za Christom je cesta kríža. Niet inej cesty.

Mnohokrát sme zúfali z toho, že nesieme kríž a nariekame, prečo práve ja a prečo také problémy a komplikácie v živote musím riešiť. Pritom si neuvedomujeme to podstatné - je to môj kríž, nie cudzí, preto je veľmi dôležité vedieť prijať svoj kríž a niesť ho.

Povedať si vo svojom vnútri: je to môj kríž, ktorý nemôžem neniesť, ak chcem nasledovať Christa. Veď cesta za Ním je cesta kríža.

Všetci máme svoj kríž, preto prosme Boha, aby nám pomohol niesť náš kríž, žehnal nám a bol k nám milosrdný.

prof. ThDr. Imrich Belejanič, CSc.

Životy svätých

Svätiteľ Martin Vyznávač, pápež rímsky

Svätiteľ Martin Vyznávač, rímsky pápež, bol rodákom z Toskánskej oblasti v Taliansku. Dostalo sa mu vynikajúceho vzdelania a bol prijatý do kléru Rímskej pravoslávnej cirkvi. Po smrti pápeža Teodora I. (642 - 649) bol na rímsku biskupskú katedru zvolený presbyter Martin.

V tom čase sa Christova Cirkev zmieta v nepokojoch, ktoré zapríčinili heretickí monoteliti, ktorí nesprávne tvrdili, že v Christovi je iba jedna vôľa.

Nekonečné spory monotelitov s pravoslávnyimi prebiehali na všetkých úrovniach vtedajšej spoločnosti. Cisár Konstans (641 - 668) a konštantinopolský patriarcha Pavel II. (641 - 654) boli prívržencami nesprávneho učenia monotelitov. Cisár Konstans vydal heretické nariadenie pod názvom „Predloha viery“ (Typos), ktoré bolo záväzným pre všetko obyvateľstvo a zakazoval v ňom všelijaké ďalšie spory súvisiace s týmto učením.

Táto heretická „Predloha viery“ bola Rímu zaslaná v roku 649. Svätý pápež Martin, tvrdý zástanca Pravoslávia, zvolal v Ríme (Lateráno) miestny snem, ktorý rázne odsúdil monotelistickú herézu. Svätiteľ Martin zároveň poslal konštantinopolskému patriarchovi Pavlovi posolstvo so žiadosťou o vrátenie sa k pravoslávnej viere. Rozhnevaný cisár rozkázal svojmu armádnemu veliteľovi Olympiovi, aby dopravil svätiteľa Martina na súd do Konštantinopolu. Ale Olympios, prídcu do Ríma, bál sa duchovenstva a národa, ktorý sa zišiel v chráme. Poslal svojho vojaka, aby tajne zavraždil svätého pravoslávneho pápeža. Keď ale vrah pristúpil k svätiteľovi Martinovi, nečakane oslepol. Vystrašený Olympios v zmätku rýchlo odcestoval na ostrov Sicília, kde ho čoskoro zabili v boji.

V roku 654 poslal cisár do Ríma s tým istým cieľom iného veliteľa vojsk, Teodora, ktorý predložil svätiteľovi Martinovi ťažké žaloby ohľadom tajnej komunikácie s nepriateľmi impéria - Saracénmi (Arabmi), rúhanie sa Presvätej Bohorodičke a nekanonickom nástupe do pápežskej hodnosti. Nehľadiac na predostreté dôkazy rímskeho duchovenstva spolu s veriacimi o celkovej nevine svätého pápeža, veliteľ vojsk Teodor počas noci s oddielom vojakov zatkol svätiteľa Martina a odoslal ho na jeden z Kykladských ostrovov (Naksos) v Egejskom mori. Celý rok sa svätiteľ Martin trápil na tomto takmer opustenom ostrove, trpiac biedu a urážky od strážne. Neskôr poslali zničeného vyznávača na súd do Konštantinopolu.

Chorého starca priniesli na nosidlách, ale sudcovia mu násilne rozkázali postaviť sa a zodpovedať sa vstojí. Kým prebiehalo vyšetrovanie, vojaci pridržiavali svätiteľa oslabeného bolesťami. Na súdnom pojednávaní prehovorili falošní svedkovia, ktorí ohovorili svätého, že mal významné vzťahy so Saracénmi. Zaujatie sudcovia ani nepočúvali svätiteľovu obhajobu. V hlbokom zármutku svätý Martin povedal: „Hospodin vie, aké veľké dobrodenie mi poskytnete, keď ma rýchlo oddáte smrti“.

Po tomto súde svätiteľa vystavili v roztrhanom odevu na posmech davu, ktorý na neho kričal: „Kliatba na pápeža Martina!“ Tí, ktorí vedeli, že svätý pápež trpí nevinne, so slzami v očiach odchádzali z tohto miesta. Nakoniec cisársky úradník prišiel k veliteľovi vojsk a vyhlásil rozsudok - zbavenie pápeža hodnosti a vykonanie rozsudku smrti popravou. Polonahému svätiteľovi nasadili železné okovy a odtiahli ho do žalára, kde ho zatvorili do cely

spolu s lúpežníkmi. Tí boli k svätiteľovi viac milosrdní ako heretici.

Medzitým prišiel k umierajúcemu konštantinopolskému patriarchovi Pavlovi cisár a povedal mu o súde nad svätým Martinom. Ten sa odvrátil od cisára a povedal: „Beda mi! Ďalšie nové skutky pre moje odsúdenie“, - a žiadal zastaviť mučenie svätiteľa Martina. Cisár opäť poslal k svätiteľovi do žalára notára a iné osoby kvôli dodatočnému vyšetrovaniu. Svätiteľ im odpovedal: „Aj keď ma dokonca rozkrájate, nebudem v jednote s Konštantinopolskou cirkvou, kým bude prebývať v zlej viere“. Mučiteľia boli ohromení hrdinstvom vyznávača. Aj vďaka príhovoru nového patriarchu Pyrrha bol svätému Martinovi zmenený trest smrti na vyhnanstvo vo vzdialenom Cherson Tavrckom (Krym).

Tam svätiteľ po štyroch mesiacoch pobytu zomrel, vyčerpaný chorobami, biedou, hladom a nedostatkom (16. september 655). Pochovaný bol mimo mesta vo Vlacherskom chráme Presvätej Bohorodičky.

Heretické učenie monotelitov bolo odsúdené Christovou pravoslávnuou Cirkvou na VI. Všeobecnom sneme (r. 680-681) v Konštantinopole. Relikvie svätého vyznávača pápeža Martina boli prenesené do Konštantinopolu a neskôr do Ríma.

Ctihodný Juraj Vyznávač, metropolita Mitilénsky

Ctihodný Juraj, metropolita Mitilénsky, od mladosti viedol mníšsky spôsob života, zdokonaľujúc sa najmä v dobrodení a v pokore. Za panovania Leva Isaurského (716 - 741) svätý pretrpel prenasledovanie zo strany ikonoborcov a od Christovej Cirkvi dostal pomenovanie Vyznávač.

Za čias panovania Konštantína Porfirogeneta (780 - 797) bol svätý Juraj uvedený na archijerejskú (biskupskú, pozn. autora) katedru v meste Mitiléna, ktoré sa nachádza na ostrove Lesbos. Život svätiteľa žiaril čistotou a čistotou sa podobal aj anjelskému životu. Mal od Boha dar činiť zázraky, vyháňať nečistých duchov a liečiť nevyliciteľné choroby. Svätiteľ sa líšil od ostatných milosrdenstvom, štedro pomáhal všetkým, ktorí to potrebovali. Na sklonku svojho života v roku 815, počas panovania ikonoborského cisára Leva Arména (813 - 820), svätý arcipastier bol zosadený z biskupskej katedry a poslaný do vyhnanstva do Chersonu (Krym), kde aj odovzdal svoju nesmrteľnú dušu Stvoriteľovi po roku 820. V čase jeho skonania sa nad mestom Mitiléna objavila jasná hviezda na nebi.

Pravoslávna Cirkev Christova si každoročne ctí svetlú pamiatku svätiteľa Martina, vyznávača, pápeža rímskeho, 14./27. apríla a pamiatku ctihodného Juraja Vyznávača, metropolitu mitilénskeho, 7./20. apríla.

Svätí vyznávači Pravoslávia, svätitelia Martin, pápež rímsky, a Juraj, metropolita mitilénsky, modlite sa za nás, hriešnych, pred Hospodinom!

Róbert IVAN

Náboženská sloboda a vzťah medzi slobodou a náboženstvom

V dňoch 14. - 15. marca 2007 sa v Jeruzaleme (Izrael) uskutočnil 6. dialóg medzi judaizmom a pravoslávnyim kresťanstvom. Na úvod zaznel pozdrav Jeho Svätosti konštantinopolského (ekumenického) patriarchu Bartolomeja I., ktorý prečítal francúzsky metropolita Emanuel. Potom sa prihovril a účastníkov dialógu privítal v Jeruzaleme Jeho Svätosť Teofilos III., jeruzalemský patriarcha. V oboch príhovoroch zaznela podpora dobrých vzťahov medzi náboženstvami a rezonoval význam náboženskej slobody. V podobnom duchu sa niesli aj ďalšie príspevky. Zo Slovenska sa na konferencii zúčastnil

arcibiskup pražský Kryštof, metropolita Českých krajín a Slovenska a prof. ThDr. Ján Zozulák, PhD., prodekan Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove.

Francúzsky metropolita Emanuel, riaditeľ Kancelárie Pravoslávnej cirkvi pri Európskom parlamente v Bruseli, ktorý bol hlavným organizátorom tohto stretnutia, sa vo svojom príhovore dotkol spoločenských zmien a dôležitosti správneho prístupu náboženských vodcov pri riešení rôznych otázok, ktoré dávajú nové perspektívy do budúcnosti.

V hlavnom vystúpení najvyšší rabin Mordechai Piron z Jeruzalema objasnil židovské chápanie zákona v duchu výkladu Svätého Pisma z pohľadu judaizmu, aby mohol toto chápanie prepojiť s chápaním náboženskej slobody v judaizme. Pravoslávny kresťanský pohľad vzťahu Boha a sveta prezentoval profesor Vlasios Feidas z Atén v spektre slobody človeka. Poslaním medzináboženských dialógov je uplatňovanie náboženskej slobody všetkých ľudí, zdôraznil, a pripomenul, že v súčasnosti je otázka náboženskej slobody veľmi aktuálna.

Nasledujúce príspevky, ktoré vyjadrovali židovský a pravoslávny pohľad na vybrané témy, boli zamerané na otázky vzťahu medzi slobodou a náboženstvom, náboženskej identity v modernom svete a pod.

Účastníci dialógu z USA, Francúzska, Belgicka, Ruska, Gruzínska, Rumunska, Bulharska, Grécka, Cypru, Egypta, Izraela, Poľska, Čiech, Slovenska a ďalších krajín na záver vyjadrili užitočnosť každého dialógu, ktorý dáva možnosť pre spoluprácu. Vypracovali komuniké, v ktorom zhrnuli výsledky 6. dialógu medzi judaizmom a pravoslávnyim kresťanstvom.

Stretnutie zástupcov judaizmu a pravoslávneho kresťanstva vyvrcholilo recepciou a prijatím účastníkov dialógu Jeho Svätosťou Teofilosom III., jeruzalemským patriarchom, v rezidencii historického pravoslávneho patriarchátu, ktorý ochraňuje Sväté Miesta utrpenia a zmŕtvychvstania Spasiteľa Isusa Christa vo svätom meste Jeruzaleme.

Zdroj: prof. ThDr. Ján Zozulák, PhD.

Zo života eparchie

Filantropia michalovskej pravoslávnej eparchie za finančnej pomoci mesta Michalovce organizuje **Detský letný tábor „Bez rozdielu“**, ktorý sa uskutoční v škole v prírode v Inovciach v dňoch 23. 7. - 29. 7. 2007.

Tábora sa zúčastnia deti z Detského domova, F. Kubáča 7, Michalovce (10 detí), deti z Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých, Krízové stredisko a SOS pre deti, Andreja Kmeťa 2, Michalovce (10 detí), deti z neúplných rodín, deti slobodných matiek, deti z rodín nezamestnaných rodičov v hmotnej núdzi v meste Michalovce (20 detí), deti zo solventných rodín v Michalovciach (15 detí).

Tábor je zameraný na pomoc sociálne odkázaným deťom v meste Michalovce. Zabezpečuje letný prázdninový pobyt pre deti z detských domovov, krízových centier, siroty a polosiroty, deti z neúplných rodín, deti slobodných matiek a deti z rodín nezamestnaných rodičov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi. Pobyt v tábore bude pre tieto deti bezplatný.

Okrem týchto detí sa tohto tábora môžu zúčastniť aj deti, ktoré nemajú takéto zlé sociálne zázemie a sú v celkom inej situácii. Pobyt týchto detí by bol hrađený ich rodičmi.

Cieľom tábora je dať možnosť týmto sociálne odkázaným deťom radostne prežiť týždeň zo svojich prázdnin v letnom tábore, ktorý by si ináč nemohli dovoliť.

Program tábora bude zameraný na prekonanie bariér medzi týmito dvomi skupinami detí a ich nasmerovanie k pocitu lásky, vzájomného porozumenia a pochopenia ako aj budovania charitatívneho citenia u detí a ich rodičov. V budúcnosti chceme využiť takéto vzťahy, ktoré sa vytvoria v tomto type tábora k rozvoju spoločenskej angažovanosti solventných rodín vo filantropickej a charitatívnej službe a k budovaniu zodpovednosti a spolupatričnosti k sociálne slabším skupinám obyvateľstva v meste Michalovce (náštevka svojich kamarátov v detských domovov, pomoc zo strany ich rodičov, možná adopcia alebo pestúnska starostlivosť, detské domovy rodinného typu...)

Do tábora sa môžete prihlásiť v kancelárii Filantropie na ul. Duklianska 16 v Michalovciach, telefonicky na číslo 056/6424156, 0915 958 321 alebo emailom: filantropiampe@filantropiampe.sk.

Bližšie informácie aj na webe Filantropie michalovskej pravoslávnej eparchie www.filantropiampe.sk

Poučné slovo svätého Jána Zlatoústeho vo svätý deň Paschy

Kto je zbožný a bohobojný, nech sa kochá touto blahou a jasnou slávnosťou. Kto je služobník rozvážny, radujúc sa, nech vojde v radosť svojho Pána (Mt 25,21). Kto sa namáhal, postiac sa, nech prijme teraz denáre (Mt 20,13). Kto pracoval od prvej hodiny, nech dnes dostane spravodlivú mzdu. Kto prišiel po tretej hodine, nech s vďačnosťou oslavuje. Kto stihol prísť po šiestej hodine, nech ani trochu nezúfa, lebo nič mu nebude ubraté. Kto sa zdržal do deviatej hodiny, nech bez rozpakov a strachu pristúpi. Kto stihol prísť až o jedenástej hodine, nech sa nebojí pre svoje otáľanie: lebo štedrý je tento Vládca, prijíma i posledného ako prvého; upokojuje toho, ktorý prišiel o jedenástej hodine rovnako, ako toho, ktorý pracuje od prvej hodiny. I posledného miluje, i k prvému je láskavý; i onomu dáva, i tamtoho obdaruje; i skutky prijíma, i úmysly víta; i činnosti si váži, i návrhy chváli (Pozri Mt 20,1-10). A tak, všetci

vojdite v radosť svojho Pána; i prví i druhí mzdu prijmite. Bohatí i chudobní spoločne jasajte; zdržanliví i nedbanliví ctíte tento deň. Ktorí sa postili i ktorí sa nepostili, vesel'te sa dnes. Stôl je plný, všetci sa nasýťte. Teľa je vykrmené, nikto nech neodchádza hladný; všetci požívajte hostiny viery, všetci prijmite bohatstvo blaha. Nikto nech nenarieka, že je úbožiak, lebo sa zjavilo spoločné kráľovstvo. Nikto nech neplače nad priestupkami, lebo z hrobu zažiarilo odpustenie. Nikto nech sa nebojí smrti, lebo vyslobodila nás Spasiteľova smrť. Zničil ju, hoci bol (On) ňou objatý. Zostúpiač do pekla, premohol ho (peklo). Zarmútilo sa, keď okúsilo z Jeho tela. Predvídajúc to, zvolal Izaiáš: Peklo, hovorí, sa zarmútilo, keď Teba tam dole stretlo (Iz 14,9). Zarmútilo sa, lebo sa stalo prázdny. Zarmútilo sa, lebo bolo potupené. Zarmútilo sa, lebo bolo usmrtené. Zarmútilo sa, lebo bolo zvrhnuté. Zarmútilo sa, lebo bolo spútané.

Prijalo telo a pripadlo Bohu. Prijalo zem a stretlo sa s nebom. Prijalo, čo videlo a upadlo do toho, čo nevidelo. Kde je, ó, smrť, osteň tvoj? Kde je, ó, smrť, tvoje víťazstvo? (1 Kor 15,55) Z mŕtvych vstal Christos a ty si bolo zvrhnuté. Z mŕtvych vstal Christos a padli démoni. Z mŕtvych vstal Christos a radujú sa anjeli. Z mŕtvych vstal Christos a zavládol život. Z mŕtvych vstal Christos a ani jedného mŕtveho už niet v hrobe. Lebo Christos vstal z mŕtvych, stal sa prvotinou zosnulých (1 Kor 15,20). Jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen.

Použitá literatúra:
VELÍKIJ SBORNÍK. Prešov:
Metropolitná rada Pravoslávnej
cirkvi na Slovensku, 2002, s. 937
- 938.

Mgr. Peter Bzik

Príbehy z našich farností

Na našich farnostiach sa po roku 1950 udiali rôzne príjemné i neprijemné udalosti. Najviac sa ich však udialo po roku 1968. Máme ich v živej pamäti, hlavne tie, ktoré boli plné záhad a udiali sa za zvláštnych okolností. Nad mnohými z nich sa musíme zamyslieť preto, aby sme vyvarovali chýb.

Spomínam si na časy, keď som mal na jednej farnosti dobrého priateľa duchovného. Nábožensky život na farnosti bol veľmi aktívny a živý, podobne ako duchovný, ktorý farnosť viedol. V roku 1968 sa však tento môj priateľ veľmi angažoval za úniu. Možno mal naň vplyv jeho príbuzný - uniat. Je veľká škoda, že nevydržal psychický nátlak roku 1968, lebo dnes jeho farnosť mohla byť veľmi dobrou pravoslávnu farnosťou. Mala na to všetky predpoklady, materiálne i duchovné a dostatok veriacich. Zrejme sa zľakol, lebo si myslel, že Pravoslávna cirkev sa na Slovensku neudrží, že po nej u nás neostane ani stopa. Dnes mnohí ľudia nemôžu pochopiť, ako sa podarilo vybudovať toľko pravoslávnych chrámov. Je to dielo

Božie, lebo Boh nám vynahradí to, čo v životných skúškach stratíme. Boh nám dá ešte oveľa viac, tak ako dal spravodlivému Jóbovi.

Na spomínanej farnosti uskutočnili uniaty v roku 1968 v priestoroch školy miting; zúčastnil sa na ňom aj môj bývalý priateľ. Jedna uniatka sa ho pred všetkými zúčastnenými opýtala, akú má školu. Touto otázkou ho pred všetkými ponížila, pretože bol absolventom PBF v Prešove. Som presvedčený o tom, že k únii neprešiel z vlastného presvedčenia, lebo v pravoslávnej viere bol tvrdší ako som ja.

Po niekoľkých rokoch, keď sa stal vysokým pedagogickým funkcionárom u uniatov, som odkázal tej veriacej, ktorá ho verejne ponížila, že má takú a takú školu, a že v ich cirkvi zastáva vysokú funkciu. Boh to takto veru riadi.

Chcem však písať o inom. O tom, že keď uniaty prebrali od pravoslávnych ich chrámy, pravoslávni veriaci nemali kde vykonávať svoje bohoslužby, a tak sa rozišli po okolí. Z pravoslávnych chrámov uniat-

ski veriaci vynášali von všetko, čo bolo pravoslávne. Na jednej farnosti dvaja mladí muži vynášali z chrámu Boží hrob, ktorý zhotovil istý akademický sochár a ktorý sa používal na bohoslužbách vo Veľký piatok; vtedy sa vykladala Plaščenica; tak sa to robí vo všetkých pravoslávnych chrámoch. Domáci pravoslávni veriaci, ktorí boli toho svedkom, sa ich pýtali, čo to robia. Dostali odpoveď, že vynášajú psiú budú. To nemali hovoriť. Jeden z nich onedlho zomrel. Možno to bola náhoda...

Mnohí z nás, starších, sa pamätajú na to, ako sa na mnohých miestach odstraňovali sväté križe pri cestách a v mestách, a neskôr sa tým, ktorí ich odstránili, stali neuveriteľné veci. Podobne sa dostali do nešťastia aj tí, ktorí poškodili pravoslávne križe na farských budovách, pri chrámoch a cestách v Michalovskom okrese. Myslíme na to, že sa neslobodno zahrávať s cirkevnými a bohoslužobnými predmetmi, zneuctovať ich a hanobiť.

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

Z listov optinských starcov

„Prejdime na druhú stranu!“

Dnes ma jedna z mojich duchovných dcér prosila, aby som jej podpísal kartu - pohľadnicu. Urobil som to ešte dopoludnia a ako zvyčajne som

napísal: „Bohumilej služobnici Božej NN od hriešneho archimandritu Varsonofija“. Chcel som pripísať dátum, ale ešte prv som otvoril Evanjelium, a to práve na 4. hlave od Marka, 35. verš: ...Prejdime na druhú stranu. Napísal som na kartu tieto slová, a potom som napísal dátum.

Idúc na obednicu, rozmýšľal som som, čo tieto slová znamenajú. Ako vieme, Evanjelium má dvojaký význam: jeden je historický, druhý - tajomný, hlboký, oslovujúci každú kresťanskú dušu. Slová „prejdime na druhú stranu“ Hospodin povedal svojim učeníkom, keď boli spolu na západnom brehu Genazaretského jazera. Z geografie si určite pamätáme, že jazero sa nachádza v Ázii, v Palestíne, pri Stredozemnom mori. Christos učeníkom povedal: „Prejdime na druhú stranu“. Keď boli v strede jazera, strhla sa silná búrka. Vlny zalievali loďku, a Christos spal pri kormidle. Prestrašení učeníci Ho začali budiť: „Učiteľu, zobud sa, hynieme!“ Hospodin vstal, rozkázal vetru a nastalo veľké ticho. Tak hovorí Evanjelium o tejto udalosti.

Slová „Prejdime na druhú stranu“ majú však hlbší význam. Každá duša hľadá šťastie, blaženosť, túži po ňom. Hriešny život nedáva človeku pravú radosť, ale naopak, nesie so sebou smútok a rozčarovanie. Vtedy sa

v duši ozve hlas Boží: „Prejdime na druhú stranu“. Hospodin nás pozýva, aby sme začali žiť nový život v Kristovi.

Učeníci nasadli do člna spolu s Isusom. Tak aj my, plaviac sa morom života, buďme spolu s Hospodinom. Christos s učeníkmi plávali zo západnej strany jazera na východ; aj duša každého kresťana smeruje k východu, k Hornému Jeruzalemu. Nepriateľ nás však nenechá na pokoji. V našom živote nás postretnú silné búrky - búrky ťažkosti a trápení, ktoré je niekedy ťažko vydržať. A Hospodin, počas búrky na loďke, akoby na všetko zabudol a spí. „Hospodine, Hospodine! Zachráň ma, lebo hyniem!“, nech volá každá duša, ako volali učeníci. Hospodin nás určite vypočuje. I keď nie hneď, ale isto vypočuje a pomôže. A keď vstúpi do našej duše, vtedy v nás zavládne veľké ticho, zmlknu strasti, a pokoj a radosť naplnia naše srdce.

preklad Dušan Tomko, diakon

LITURGICKÉ OKIENKO

SÚČASNÁ VEČERŇA - II

Ďalej vnášame našu modlitbu k Svätej Trojici: „Svätý Bože, Svätý Kripij, Svätý Bezsmerný, pomiluj nas“, ktorú opakujeme 3x.

Táto trojsvätá pieseň sa vzťahuje ku všetkým osobám Svätej Trojice. „Svätý Bože“ - k Otcovi, pretože On je prameňom a počiatkom Božstva, z Neho sa predvečne rodí Syn a pochádza Duch. „Svätý Kripij“ - k Synovi, pretože On je hypostázna sila Otcova a ako hovorí sv. apoštol Pavol: Christos je Božia sila a Božia múdrosť (1 Kor 1,24). „Svätý Beysmerný“ - k Svätému Duchu, pretože z Neho vyteká život a On je darcom života. Slová: „Pomiluj nas“ sa vzťahujú ku všetkým trom Osobám a používajú sa v jednotnom čísle preto, lebo v nich je jedno Božstvo, jedna bytosť, jedna sila a Trojica nerozdeliteľná.

Potom nasleduje slávoslovie: „Slava Otcu, i Synu, i Svätomu Duchu, i nyní i prisno, i vo viki vikov, amiň“. Je vyznaním Svätej Trojice a je veľmi starobylé. Je nasmerované pre odzrkadlenie niektorých heretických učení. Slovo „slava“ je nasmerované proti ariánom, pretože je jedna sláva Svätej Trojice, ako i jedna bytnosť. Slová: „Otcu, i Synu, i Svätomu Duchu“ sú namierené proti Saveliovi, ktorý učil, že Svätá Trojica je iba jedna Osoba. A slová: „i nyní i prisno, i vo viki vikov“ dokazujú, že Svätá Trojica je od vekov večná a nezmeniteľná a Jej sláva je aj bytie, teraz i vždycky i na veky vekov.

Tým, že Cirkev v tomto malom slávosloví podáva výklad celej podstaty Presvätej Trojice, používa ho počas bohoslužieb veľmi často, jednak za účelom nápravy falošného heretického učenia a jednak preto, aby poukázala na večnosť a nemeniteľnosť Svätej Trojice, a to nielen na počiatku modlitieb a piesní, ale aj na konci a zvlášť po piesni: „alliluia“ na konci žalmov (Veniamin, 1992, s. 76).

Ďalej nasleduje modlitba: „Presvjataja Trojice, pomiluj nas ...“ Tu prosíme všetky Osoby Svätej Trojice spoločne a prosíme vo všeobecnosti, aby sa zmilovala nad nami. Potom sa obraciame zvlášť k jednotlivým osobám s výslovnou prosbou. Slová: „Hospodi, očisti hrichi naša“ sa vzťahujú na Boha Otca, pretože očistiť nás od hriechu, zmierujeme sa s Ním cez Syna. Slová: „Vladyko, prosti bezakonija naša“ sa vzťahujú na Boha Syna, ktorý trpel za nás a zmieril nás s Bohom Otcom a že Boh Syn dal moc odpúšťať a zadržiavať hriechy. Slová: „Svjatyj, positi i iscili nemošči naša“ sa vzťahujú na Svätého Ducha, pretože On je Utešiteľom, Synom poslaným pre posilu veriacich. Záverečnými slovami tejto modlitby: „Imene Tvojeho radi“ dosvedčuje Cirkev jednotu Svätej Trojice (Mirkovič, 1994, s.16).

Tu pridávame trojnásobné „Hospodi pomiluj“, aby sme oslávili Svätú Trojicu a dosvedčili hrejivosť našej modlitby, potom sa hovorí malé slávoslovie: „Slava Otcu, i Synu, i Svätomu Duchu ...“

Po tomto nasleduje modlitba Pánova „Otče náš ...“ ako vzor všetkých modlitieb. V nej sú obsiahnuté také veci, za ktoré sa patrí modliť. Patrí jej prvé miesto medzi všetkými modlitbami nielen pre svoju jednoduchosť a krásu, pre bohatstvo myšlienok a plnosti, ale aj pre svoj božský pôvod, pretože bola daná apoštolom samotným Christom. Preto sa užíva už od najstarších čias.

Po nej kňaz hovorí vzhlas: „Jako Tvoje jest carstvo, ...“ a potom hovoríme 12x „Hospodi pomiluj“ a to ako ráno, tak aj večer preto, lebo deň i noc majú dvanásť hodín.

Ďalej nasleduje opäť malé slávoslovie: „Slava Otcu, i Synu, i Svätomu Duchu...“ a 3x sa hovorí: „Priidite poklonimsja...“

Toto stupňovanie, gradácia, v modlitbe znamená, že božské zjavenie o našom Spasiteľovi neprišlo naraz, ale postupne, v priebehu doby, a tak aj my pri oslavovaní Christa postupne kráčame (Prot. Dr. L. Mirkovič, 1994, s. 17).

Mgr. Jozef Nemčík, PhD.

Použitá literatúra:
Mirkovič, L.: Pravoslávna liturgika II. Thesaloniki: Vydavateľstvo „Orthodoxos Kypseli“, 1994.
Veniamin, archijep.: Novaja Skrižal. Tom I., reprintnoje izdanije, Moskva: 1992.

BLAHOŽELÁME

DUCHOVNÁ RADOSŤ V PCO FALKUŠOVCE

Je Kvetná nedeľa, deň radosti, koniec štyridsiatnice, posväcujú sa bahniatka, nedeľa rovnaká pre všetkých veriacich na celom svete. No vo Falkušovciach sa pripravuje ešte jedna slávnosť. Veriaci si spomínajú na roky strávené so svojim otcom duchovným otcom prot. Mgr. Miroslavom Janočkom a v kútiku duše rekapitulujú, aké to bolo počas jeho pôsobenia na farnosti. Uplynulo totiž desať rokov od jeho príchodu do PCO Falkušovce. Na tento deň sa svedomito pripravovali a „potajomky“ cvičili krásny duchovný program, ktorým si, spolu s kyticou kvetov a malou pozornosťou, chceli uctiť svojho kňaza, poďakovať mu za jeho prácu a popriať mu len to najlepšie do ďalších rokov života a kňazského pôsobenia. Duchovné piesne a básne od najmladších veriacich doplnil krásny príhovor sestry Alžbety Štefanovej.

Milovaný a zároveň milujúci náš otec duchovný Miroslav!!!

Dnešný deň je radostným dňom pre všetkých kresťanov. Naš chrám sa teší zvlášť. Dôvod našej radosti je prostý. Práve dnes uplynulo desať rokov od chvíle, čo ste vy, otcé duchovný, prišli medzi nás. Ako by to bolo len včera! Deti Vás vítali piesňami a básňami. Tak ako dnes. Tie, ktoré stoja pred Vami, ste krstili už Vy tu v našom novom chráme. Ten bol síce dokončený, ale niektoré veci bolo treba dotiahnuť, niektoré vylepšiť, čo sa Vám s Božou pomocou podarilo. Naš chrám, ale aj farskú budovu ďalej zveľadujete. A my sme Vám za to vďační. Aj v práci s mládežou odvádzate kus práce, za čo patrí vďaka aj matuške Vierke, ktorá sa popri svojich deťoch venuje aj rôznym mládežníckym aktivitám. Počúvať Vaše kázne, otcé duchovný, je pre nás veľkou radosťou a duchovným zážitkom. Sú vysoko hodnotné pre náš život, mnohokrát dojímajú k slzám a povzbudzujú nás k tomu, aby sme v živote kráčali po správnej ceste.

Drahý otcé duchovný, ďakujeme vám za príkladnú dušpastiersku prácu a do ďalších rokov vyprosujeme múdrosť Ducha Svätého, pevné zdravie, šťastie a veľa apoštolskej vytrvalosti.

Blahoslavi Bože svojho kňaza,
ktorý slovo Božie hlása.
Daj mu zdravie a milosti,
aby ďalšie roky prežíval v radosti.
A Božia Matka nech ho
svojím omoforom chráni
po všetky roky jeho života.

Prijmite, otcé duchovný, kyticu uvitú z piesni a básni i úprimné poďakovanie za to, že ste medzi nami.

K blahoželaniu sa pripojil aj brat kurátor Ján Kamenár, ktorý sa poďakoval ocovi duchovnému v mene celého kurátorského zboru, zboru, ktorý verne stojí pri otcovi duchovnom a nezištne sa snaží ulahčiť, resp. naplniť jeho prácu.

V závere slávnosti, pod vedením kantora brata Jana Seleckého, veriaci zaspievali „Mnohaja a blahaja lita...“ a „Živite ľudie na blaho svita...“

Čo dodať na záver? Kiež by každá farnosť mala tak dobrého a milujúceho otca duchovného, ako je to u nás vo Falkušovciach.

Milujúci veriaci z Falkušoviec

NEKROLÓG

Za zosnulým bratom Jánom Lipom

Nestačili sme si užít radosť z dožitých deväťdesiatich rokov dobrého človeka a pravoslávneho veriaceho Jána Lipu z Gajdoša (časť Veľkých Revíšť, okr. Sobrance), keď prišla smrť. Tá mu nedovolila prežiť sviatky Vzkriesenia Isusa Christa, ktoré mal tak rád. Veľmi rád spieval krásne a uchvacujúce spevy na oslavu radosti zo Vzkriesenia Isusa Christa a víťazstva nad smrťou.

Po našom bratovi ostali mnohé ozdoby ľudských príbytkov, dvere a okná v okolí sobranceckého okresu, ktoré vyrábala počas svojho života ako stolár. V srdciach ľudí ostali naň pekné spomienky, lebo to bol človek, ktorý mal rád každého. Stretnutia s ním boli vždy veľmi príjemné a radostné, či pri chrámoch na chrámových sviatkoch alebo pri vysviackach nových chrámov a nových kňazov. Bol to veľmi jednoduchý človek s veľkým srdcom, ktorý miloval nielen ľudí, ale aj prírodu, každú trávičku a kvetinku, ktorú stvoril všemohúci Boh a dokázal sa z nich nesmierne tešiť.

Miloval cyrilometodské dedičstvo, jeho obrad, spev a všetko, čo nám toto dedičstvo dáva. Už počas týždňa si vyhľadával piesne v modlitebníku, ktoré sa mali spievať v nedeľu a dopredu si ich aj spieval. Rád prichádzal do chrámu, takmer nikdy tu nechýbal; zúčastňoval sa aj na rôznych chrámových udalostiach, tešil sa, že pravoslávna Cirkev žije a napreduje.

Smútočné obrady v miestnom Dome smútku vo Veľkých Revíšťach vykonali dôstojní duchovní otcovia mitrof. prot. Mgr. Ladislav Fedor, správca farnosti v Podhorodi, ktorý sa rozlúčil zo zosnulým, Mgr. Marián Čičvák, správca farnosti v Úbreží a okresný arcidekan, ktorý kázal slovo Božie a miestny duchovný Mgr. Vasile Schirta, správca farnosti v Nižnej Rybnici, ktorý viedol smútočný obrad.

Prijmi, Bože, zosnulého brata Jána do Svojich nebeských príbytkov a daj mu blažený pokoj a vičnaja jemu pamjať!

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

Dňa 21. februára 2007 oddal Bohu svoju dušu brat v Christu **Juraj TOKÁR**, ktorý zomrel vo veku nedožitých 80-tich rokov. Jeho odchodom PCO v Pozdišovciach stratila dlhoročného kurátora, ktorý sa veľkou mierou podieľal na výstavbe chrámu a farskej budovy. Niekoľko rokov slúžil brat Juraj Bohu aj ako cerkovník v chráme Preobrazenia v Pozdišovciach.

Ako profesionálny vojak bol všetkým známy svojou precíznosťou a poriadkumilovnosťou. Bol nielen vzorným pracovníkom, ale aj vzorným manželom a otcom.

V deň poslednej rozlúčky s bratom Jurajom prišli mnohí pravoslávni veriaci, jeho známi a priatelia, na miestny cintorín, aby ho odpovedali na jeho poslednej ceste a povedali mu posledné zbohom.

Nech spomienka na nášho brata Juraja TOKÁRA zostáva v našich srdciach vždy živá.

„Blaženný pokoj i vičnaja jemu pamjať!“

Správca, kurátori a veriaci
PCO v Pozdišovciach

P O Z V Á N K A

Sú v Poľsku pravoslávni veriaci? Na túto otázku sa dá odpovedať jednoduchým spôsobom – navštíviť Poľsko a presvedčiť sa o tom na vlastné oči.

Pozývame Vás na púť po Svätyniach Poľskej pravoslávnej cirkvi. Púť do Jabłočinského monastiera, Grabarky, Hajnowky, Białystoku, Supraskeho monastiera a iných svätých miest hodláme uskutočniť v dňoch **18.06.2007 (pondelok) do 23.06.2007 (sobota)**.

Počas pobytu budú prebiehať rozhovory na rôzne témy, ktoré trápia dnešných veriacich.

Cena zájazdu je 3400 Sk.

V cene je cesta autobusom, nocľah, pôstna strava (Petropavlovský pôst), úrazová a zdravotná poisťka a darček pre každého účastníka.

Informácie o púti a prihlášky dostanete na adrese:

prot. Mgr. Michal Rošič
tel: 0907 416 999

alebo na:

d.o. Mgr. Ján Pajkoš
tel: 0908 023 892

Tešíme sa na spoločnú cestu a na modlitby.

Zo života eparchie

Križová cesta príslušníkov jednotlivých cirkví v Michalovciach

Vo Veľký piatok sa v našom meste už po štvrtýkrát uskutočnila Križová cesta veriacich, príslušníkov jednotlivých cirkví žijúcich v Michalovciach a okolí. Križovú cestu otvoril dekan Rímskokatolíckej cirkvi Pavol Kaminský. Pred jednotlivými zastaveniami spievali veriaci príslušnej cirkvi s duchovným svoje piesne, ktoré ospevujú svätý Kríž, utrpenie a ukrižovanie Isusa Christa na Golgote. Na zastaveniach čítali duchovní a kazatelia jednotlivých cirkví Evanjelium podľa svätého evanjelistu Matúša. Veriaci počas procesie niesli svätý Kríž.

Na tohtoročnej Križovej ceste sa zúčastnili primátor mesta Viliam Zahorčák, ktorý poďakoval všetkým zúčastneným za toto spoločné stretnutie a poprial im požehnané a pokojné sviatky Vzkriesenia Isusa Christa, zástupca primátora MUDr. Benjamín Bančej a bývalý primátor mesta ing. Jozef Bobik.

Všetci, ktorí sme sa na tejto Križovej ceste stretli, sme ukázali, že sa dá žiť v pokoji, porozumení, v bratskej láske. Spoločné modlitby sú dôkazom, toho, že máme veľa spoločného a že máme k sebe blízko. Počas Križovej cesty si každý z nás určite uvedomil, že sa dá žiť tak, ako to spievame vo východnom pravoslávnom obrade na sviatky Vzkriesenia Isusa Christa: „Vzkriesenia je deň, osvietme sa tou slávnosťou a druh druhu objímajme; rieknime „bratia“ aj tým, ktorí nás nenávidia, odpustíme všetko pre Vzkriesenie“.

ThDr. Štefan Horkaj

Dňa 11.3.2007, na Krestopoklonnú nedeľu, sa skupina svätého apoštola a evanjelistu Lukáša v Zemplínskej Širokej (BPM) spolu s Pravoslávnyim cirkevným mládežníckym chórom sv. Sergeja Radonežského a veriacimi z PCO Zemplínska Široká boli pokloniť čiastočke dreva zo svätého a životodarného Križa, ktorá sa nachádza v PCO Lastomír. Pri kríži nás milo privítal a prihovril sa nám tunajší otec duchovný - d.o. Mgr. Marek Sedlický. Po večerni, ktorá sa nám hlboko vryla do našich srdiec, chór zaspieval niekoľko cirkevných piesní.

Z tohto duchovného miesta sme odchádzali za spevu tropára „Spasi Hospodi ľudí svoja...“, naplnení duchovnou radosťou a vierou, že sa tu v najbližšom čase opäť vrátíme.

Ďakujeme otcovi Marekovi, veriacim PCO Lastomír, že nás milo a úprimne privítali a Hospodu Bohu za to, že nám umožnil uskutočniť takúto krásnu akciu a že nám podaroval taký krásny, jarný deň.

BPM – skupina svätého apoštola a evanjelistu Lukáša v Zemplínskej Širokej

SÚŤAŽ

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS vyhlasuje

1. ročník fotografickej súťaže pod názvom PRAVOSLÁVIE VO FOTOGRAFII

Súťaže sa môže zúčastniť naozaj každý, dokonca aj ten, kto nevlastní fotoaparát.

Pravidlá súťaže

Vek: od 1 mesiaca (pozor! nie mladší)

Tematika: cirkevná (na fotografii musí byť zreteľne vidno cirkevné motívy)

Maximálne 2 fotografie (bez úprav) do kategórie

Popis fotografie (názov, kedy, kde), fotografia musí zachytávať udalosť či objekt výhradne na Slovensku. Uzávierka posielania fotografií je do 6. mája 2007.

!nezabudnite pripojiť váš kontakt!

Súťažné kategórie

Farebná fotografia

ČB fotografia

... aj z vášho archívu

Vaše foto prijímame na adrese: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS, Foto súťaž, Bayerova 8, 080 01 Prešov, vo formáte 9 x 13 najmenej a na fotopapieri (nevyžiadané originály nevraciam) prípadne v elektronickej podobe vo formáte *.jpg a s najmenším rozlíšením 400 x 300 pixlov na e-mailovej adrese: sutazbpm@gmail.com

Hlavná cena: ZNAČKOVÝ DIGITÁLNY FOTOAPARÁT

Vyhlasenie výsledkov súťaže sa uskutoční 2. júna 2007Viac informácií o pripravovanej súťaži nájdete na našej internetovej adrese bpm.orthodox.sk.

Od 7. mája 2007 sa môžete zapojiť aj do internetového hlasovania a vyhrať niektorú zo zaujímavých cien, ktoré sme pre vás pripravili.

Tak neváhajte a posielajte svoje fotografie, prípadne hlasujte.